

דף צ.

עין משפט א.ב.ג.

אה"ע סימן סז פעיף יא

- יא. יג. ש קטן אפי' מבין ט' שנים ויום אחד שהשיאו אביו, אין לאשתו כתובה. ואם בא עליה אחרי שהגדיל יש לה עיקר כתובה^ת, אם בתולה ר' ואם היתה בעולה ק', ולא מכח השטר^א אלא מתנאי ב"ד.
- יא. יד. גר שנתגייר עם אשתו, לדעת הרמב"ם כתובה מנה^ב ולא מאתיים מתנאי הכתובה, וכ"ש הוא מגיורת שנתגיירה אחרי ג' שנים ויום אחד, דכתובה מנה.

עין משפט ד.

אה"ע סימן קיא פעיף יא

- יא. יא. ג היו לו ב' נשים ומת, ואח"כ מתו הן, ויש לשתייהן בנים, אם לפני שמתו נשבעו שתיהן, כל אחד יורש כתובת אמו בירושה של תורה ולא מתנאי הכתובה, ואין משגיחין אם יש מותר דינר, ויורשי הראשונה קודמין. אך אם לא נשבעו, חולקין בשוה כל הבנים, לפי שאין לאלמנה כתובה לפני שנשבעה.

- ש. משנה כתובות צ' ע"א. ואף לדעת הב"ח דרבנן תיקנו קידושין לקטן ע"פ דעת רש"י בסנהדרין ע"ו ע"ב, מ"מ רק משנת י"ב שנה ולא לפני כן לכן לכו"ע אין כתובה לאשת קטן פחות מ"ב שנה.
- ת. ואפי' שכבר בעולה היא, וכתב הרשב"א דהוא מאחר שלא התנה עמה כשבא עליה משהגדיל, וכ"כ הח"מ.
- א. לפיכך גובה רק מבני חרי אבל ממשעבדי שנמכרו בקטנותו אינה גובה. ומ"מ אם נמכרו בגדלותו גובה אף ממשעבדי.
- ב. דכל נוכרית בחזקת בעולה, ומדברי התוס' והרא"ש קטן וגר דינם שוה. כ"כ הח"מ.
- ג. רמב"ם פ' י"ט מהמשנה שם בדף צ' ע"ב וכשבועות מ"א ע"א בגמ'.
- ד. ואם אחת נשבעה ואחת לא נשבעה, זו שנשבעה בניה יורשים כתובה, והשאר חולקין בשוה, מגמ' כתובות צ' ע"ב. ובלא שבועה חולקין בשוה משום שלא תיקנו בנין דיכרין אלא רק כשהבעל יורש אשתו, ולא כשמת הוא בחייה, ואפי' שלא נשבעה על כתובה, כ"כ הח"מ.

עין משפט ה.

אה"ע סימן קיא סעיף ח

ז. ה' היה נשוי לב' נשים ומתה אחת בחייו ואחת לאחר מותו ויש בנים לשתיהן, ונשבעה זו שמתה לאחר מותו, בניה נוטלים מצד ירושה של תורה, ובני השניה נוטלים אח"כ, ואפי"ו אם אין מותר דינר, דכתובה של זו האחרונה משמשת בתור מותר, ואם נשאר אח"כ, חולקין בשוה, אך אם לא נשבעה זו שמתה לאחר בעלה, בני הראשונה יורשים כתובת אמן, ובני השניה אינם יורשים כלום, משום שאני תולה מזה שלא נשבעה שנטלה כבר, והשאר חולקין בשוה. ואם מתו שתיהן לאחר מות הבעל, בניהן¹ נוטלין כתובת אמם אפי"ו אין שם מותר, דהרי כאן באים מצד חוב.

ח. א' אם גירש אחת ומתה השניה בחייו ואח"כ מת הוא, בני² הגרושה נוטלים מצד חוב, וכתובת הגרושה משמשת בתור מותר, וא"כ בני השני³ נוטלים כתובת אמם בנין דיכריין אחרי כתובת הגרושה.

דף צ:

עין משפט א.ב.

אה"ע סימן קיא סעיף ח

עין בסעיף הקודם

עין משפט ג.

אה"ע סימן קיא סעיף יג

יב. כל היורש כתובת אמו שמתה בחיי אביו, אינו טורף ממשעבדי אלא מבני חורין כדין כל יורש.

ה. ממשנה כתובות צ' ע"א, ובגמ' שם בע"ב, ובגמ' שבועות מ"ח ע"א.
ו. ואפי"ו אם אין כב"ד בשלימותה אלא רק חצי, נוטלים, דשייך כב"ד גם לחצאין כ"כ הח"מ.
ז. והיינו בנשבעו קודם שמתו, דאם לא כן חולקין בשוה, כ"כ הח"מ.
ח. מב"י שכתב דפשוט הוא, והוא שהגרושה כבר נשבעה קודם מותה או שמת אחריה דהוי מת מלוה בחיי לוה, ח"מ.

עין משפט ד.

אה"ע סימן קיא פ"ה ו

ו. היה מותר דינר ט ועליו היה י שטר חוב, אינו ממעט, אלא כל אחד יורש כתובת אמו.

ט. והטעם דבפריעת בע"ח מקיימים נחלה דאורייתא, והוי כאילו חילקו הדינר ביניהם, ומ"מ כשאין שם מותר דינר בשעת מיתה, אף שיש בע"ח אין לומר דהנחלה דאורייתא מקיימי בפריעת בע"ח, דזה אינו, כיון דקימ"ל בע"ח מכאן ולהבא הוא גובה, ואם בשעת מיתה לא היה שם, כבר זכו כל היורשים לחלוק בשוה והתבטלה כב"ד, כ"כ הח"מ.

י. ואף שהשטר חוב יותר מהמותר, כבר זכו הגדולים בכתובת בנין דיכרין ויפרעו לבע"ח ויחלקו החוב כפי ערך ב' הכתובות, ותמוה מדוע המחבר כתב דין זה בשם י"א בסעיף ד', כך העיר הח"מ.

*****
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com